

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ТАВРІЙСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ДМИТРА
МОТОРНОГО
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ

Кафедра бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРОВЕДЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
ВСТУП ДО ФАХУ

для здобувачів вищої освіти денної форми навчання освітнього ступеню

«Бакалавр» зі спеціальності 242 «Туризм»

Мелітополь, 2020

УДК 379.83

Методичні вказівки до проведення навчальної практики «Вступ до фаху» для здобувачів вищої освіти денної форми навчання освітнього ступеня «Бакалавр» зі спеціальності 242 «Туризм» – Мелітополь, 2020 – с. 15 Укр. мов.

Розробник: к.е.н., доц. Колокольчикова І.В.

Рецензент: д.е.н., проф. Кальченко С.В.

Розглянуто та затверджено на засіданні кафедри бізнес-консалтингу та міжнародного туризму протокол №__ від _____ 20__р. В. о. завідувача кафедри _____ д.е.н., проф.С.В. Кальченко

Схвалено методичною комісією факультету економіки та бізнесу протокол №__ від _____ 20__р. Голова комісії _____ А. А. Костякова

ЗМІСТ

Вступ	4
1. Організація проведення практики. Календарний графік проходження навчальної практики	6
2. Зміст навчальної практики та елементи написання звіту	8
ВСТУП	
РОЗДІЛ 1 Туристичний потенціал країн світу	8
1.1. Країни світу як туристичний об'єкт	
1.2. Туристична Україна: _____ область	
1.3. Правові аспекти регулювання туристичної діяльності в країні	
РОЗДІЛ 2 Регламентація професійної діяльності фахівців з туризму	9
2.1. Посадові інструкції фахівців з туристичної діяльності	
2.2. Оплата праці працівників туристичної галузі в Україні та за її межами. Конкуренція на ринку професій в Україні	
2.3. Аналітика публікацій щодо туристичної діяльності в Україні та світі	
РОЗДІЛ 3 Розробка туристичної послуги природні ризики	10
3.1. Розробка туристичної послуги та її грошова оцінка	
3.2. Святкові заходи, які є туристичними маршрутами в країні (протягом року)	
3.3. Туристична інфраструктура: міста (події) – бренди країни, яка пропонує туристичну послугу	
Висновки	
Список використаних джерел	
Щоденник проходження навчальної практики «Вступ до фаху»	12
ДОДАТКИ	

ВСТУП

Навчальна практика для студентів 1 курсу факультету економіки і бізнесу є невід’ємною складовою освітньо-професійної підготовки. Навчальна практика є важливим етапом навчального процесу у вищому навчальному закладі з метою формування у студентів активного ставлення до здобуття високого рівня наукових і професійних знань, умінь і навичок для майбутньої практичної діяльності в галузі управління та адміністрування.

Навчальна практика є практикою професійного спрямування, а саме – основою уявлення про майбутню професію, вивчення професійних (фахових) функцій майбутніх фахівців у різних сферах туристичної діяльності.

Метою проходження студентами навчальної практики є набуття практичних умінь і навичок, закріплення універсальних і професійних компетенцій, набутих ними в процесі вивчення дисциплін.

Завдання навчальної практики:

- вивчення законодавчих актів, які регламентують правове поле діяльності туристичних підприємств у світі та в Україні;
- розгляд загальних тенденцій розвитку туристичного бізнесу в світі, виділення особливостей та прогнозування перспективних напрямів;
- оволодіння навичками складання переліку послуг туристичного підприємства та будови його організаційної структури;
- розуміння суті туристичного маршруту, його розробки та економічного обґрунтування.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен **знати**:

- нормативну базу, яка впливає на формування та розвиток туристичного бізнесу в світі та в Україні;
- систему організації роботи туристичних підприємств;
- права та обов’язки фахівців з туристичної діяльності;
- права та обов’язки туриста, як клієнта та споживча послуги;
- види туристичних послуг, їх зміст та особливі відмінності;
- інформаційні ресурси щодо дослідження розвитку туристичного руху в світі

та в Україні;

У результаті проходження навчальної практики студент повинен **вміти**:

- аналізувати розвиток туристичного бізнесу в світі, визначати країни – лідери по наданню туристичних послуг;
- давати оцінку природно – ресурсному та соціально – культурному середовищі України з метою визначення видів туристичних послуг в залежності від регіональних та культурологічних особливостей;
- складати посадову інструкцію фахівця з туристичної діяльності;
- будувати організаційну структуру роботи туристичного підприємства в залежності від напрямку діяльності та потреб ринку;
- оцінювати та моделювати поведінку потенційного клієнта – замовника туристичних послуг;
- розробляти перелік послуг туристичного підприємства;
- розробляти та обґрунтовувати ефективність туристичних маршрутів.

1. КАЛЕНДАРНИЙ ГРАФІК ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Організація навчальної практики здійснюється згідно з «Положенням про проведення практик студентів ТДАТУ» та «Положення про робочу програму навчальної (виробничої) практики та методичні рекомендації до її розробки».

Підставою для проходження практики є наказ ректора. Навчальна практика «Вступ до фаху» проводиться у терміни, передбачені навчальним планом. Тривалість навчальної практики «Вступ до фаху» відповідно до навчального плану підготовки здобувачів ступеня вищої освіти «Бакалавр» зі спеціальності 242 «Туризм» складає 4 тижня.

Календарний графік навчальної практики наведено нижче в розрахунку на 5-денний робочий тиждень (табл. 1).

Таблиця 1

Календарний графік проходження навчальної практики

№ п/п	Назва завдань і зміст робіт	Тижні проходження практики			
		1	2	3	4
1.	Ознайомлення студентів з метою та завданнями практики, змістом практичних занять, веденням щоденника. Видача індивідуальних завдань	1			
2.	Концепція розвитку туристичного бізнесу в світу. Презентації на тему «Країна – сфера туризму»	1			
3.	Концепція розвитку туристичного бізнесу в Україні. Презентації на тему: «Куточки України – сфера туристичного бізнесу»	1			
4.	Ознайомлення з законодавчими документами, які є підґрунтям розвитку туристичного бізнесу в Україні та за її межами. Питання правового поля, які потребують подальшого вирішення.	1			
5.	Посадові інструкції фахівців туристичних підприємств: інструктор – методист по туризму, інструктор з туризму, менеджер з туризму, фахівця з продажу, агент з організації туризму та інш.		3		
6.	Наукова бібліотека університету. Бюлетені надходжень літератури в друкованому та електронному вигляді, які можуть бути використані		1		

	в процесі навчання. Аналітика останніх публікацій з розвитку туристичної діяльності.				
7.	Знайомство з інет – платформою: «Все про туризм. Туристична бібліотека» http://infotour.in.ua/senin15.htm		1		
8.	Види подорожі та мандрівок: сільський туризм, паломницький та релігійний туризм, масовий туризм, подорожі з досягнення рекордів, молодіжний туризм та інш. Підготовка презентацій по напрямкам.			1	
9.	Організаційні форми туризму та основні категорії. Цілі туризму. Робота над категоріальним апаратом. Складання кросвордів.			1	
10.	Турист, як головна складова туристичної діяльності. Права та обов'язки. Психологічний портрет та модель поведінки потенційного клієнта.			2	
11.	Туристична інфраструктура (індустрія): перевезення, готельна індустрія, система громадського харчування, розваги та атракціони, страхування та інші фінансові послуги				1
12.	Туристичні послуги, роботи, товари: туристична послуга, стандартизація та сертифікація послуг, тур і туристичний маршрут.				1
13.	Індивідуальне завдання: Розробка концепції туристичної діяльності окремого регіону України: потенціал, туристичні ресурси, туристичні продукти, туристичний маршрут. Презентація роботи.				2
12	Захист результатів виконання завдань практики				1
Всього днів		5	5	5	5

3. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ ТА ЕЛЕМЕНТИ НАПИСАННЯ ЗВІТУ

ВСТУП

Для написання вступу необхідно вказати:

- актуальність теми (розвитку туристичної діяльності у світі та Україні);
- цілі та завдання практики;
- об'єкт дослідження;

РОЗДІЛ 1 ТУРИСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ КРАЇН СВІТУ

1.1. Країна світу як туристичний об'єкт

Обрати будь – яку країну світу, яка містить туристичні об'єкти та розвинену туристичну галузь. Проаналізувати туристичну діяльність країни, та відповісти на наступні запитання:

- країна, її розташування;
- туристичні об'єкти країни;
- туристичні послуги країни;
- пам'ятки країни: історичні, сучасні, тематичні;
- напрями розвитку тощо.

Для першого розділу звіту зібрати теоретичну частину про країну – як туристичний сегмент в світі. Обсяг інформації – 3 – 5стор. У додаток помістити презентацію по обраній темі.

Для уникнення повтору за кожним студентом закріплюється одна країна. Протягом навчальної практики всі завдання здобувач освіти повинен виконувати тільки у своєму напрямку.

1.2. Туристична Україна: _____ область

Проаналізувати одну з областей України як туристичний сегмент. Вказати по можливості найбільш видатні пам'ятки архітектури, сучасності.

Для першого розділу звіту зібрати теоретичну частину про відповідній області України. При описі туристичних об'єктів додати історичну довідку. Обсяг інформації – 5 – 7стор. У додаток помістити презентацію по обраній темі. Презентації можна зробити як стандартні, так і з використанням сучасних технік (Див. відео).

Для уникнення повтору за кожним студентом закріплюється одна область України. Протягом навчальної практики всі завдання здобувач освіти повинен виконувати тільки у своєму напрямку.

1.3. Правові аспекти регулювання туристичної діяльності в країні

Розглянути правову базу існування туристичних фірм у бізнес просторі України. Для цього пропонується розглянути основні закони, а саме «Про туризм», «Про підприємництво», «Про страхову діяльність».

На підставі ознайомлення з цими законодавчими актами у звіті практики висвітлити по кожному з нормативних документів наступні аспекти:

- основні положення закону;
- що регламентую права та обов'язки туристичних підприємств;
- які ризики можна уникнути на підставі Закону (у сфері туристичного бізнесу);
- які положення Закону можна було б змінити або удосконалити (на вашу думку), і чому.

Для першого розділу звіту зібрати теоретичну частину обсягом від 5 до 10с. У додаток помістити роздруковані Закони (у стислому вигляді – 2 сторінки на 1 лист)

РОЗДІЛ 2 РЕГЛАМЕНТАЦІЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ

2.1. Посадові інструкції фахівців з туристичної діяльності

Головним завданням цього тижня є вивчення посадових інструкцій фахівців туристичної галузі, вміння визначати головні аспекти та варіанти удосконалення цього документу. За період робочого тижня навчальної практики необхідно:

1. Проаналізувати та дати визначення що таке посадова інструкція, яка її функція та на які аспекти професійної діяльності фахівця вона вказує та впливає.

2. Взяти для розгляду одну з існуючих посадових інструкцій фахівців галузі та проаналізувати головні складові. Особливу увагу звернути на обов'язки працівників.

3. У додатки роздрукувати посадову інструкцію, по якій проводився аналіз.

Обсяг висвітлення даної теми 3 – 5 ст.

Примітка: перелік професій за фахом можна знайти як <https://www.buhoblik.org.ua/kadry-zarplata/trudoustrojstvo/3978-klasifikator-profesij.html>

- за допомогою інет – Довідник професій 2020 ,

- так і за посиланням на освітню програму «Туризм» кафедри БКМТ <http://feb.tsatu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/04/OPP-turizm.pdf>

2.2. Оплата праці працівників туристичної галузі в Україні та за її межами

Ця робота направлена на аналіз ринку професій та оплати праці. За допомогою ресурсів інет та відповідних платформ необхідно напрацювати інформацію по наступним напрямам:

1. Яка середньорічна заробітна плата в Україні протягом останніх 5 років (представили текстом, або оформити графічно), а також по областях.

2. Які розміри заробітної плати працівників туристичної сфери в Україні в цілому та за професіями.

3. Зробити аналіз (за можливості наявності такої інформації) про рівень заробітних план в інших країнах світу фахівців, які працюють у готельному, ресторанному та туристичному бізнесі.

Напрацьована інформація повинна бути представлена або у текстовому форматі, або з додаванням графіків та висновками до них. Обсяг роботи по цьому практичному завданні необмежений (за наявністю інформації). Додатки також необхідні лише у разі їх наявності.

Примітка: інформація про оплату праці у сфері обслуговування:

- інет платформа TRUD <https://ua.trud.com/ua/salary/2/79239.html#chart-locationDistribution> (Огляд статистики зарплатні професії Агент з туризму в Україні)
- Заробітна плата в Україні та її форми: порядок нарахування, виплати, індексації
https://ua.prostopravo.com.ua/pratsevlashtuvannya/statti/zarobitna_plata_v_ukrayini_ta_yiyi_formi_poryadok_narahuvannya_viplati_indeksatsiyi
- інші ресурси

2.3. Аналітика публікацій щодо туристичної діяльності в Україні та світі

Під час проходження навчальної практики студентам проводиться екскурс за основними напрямками туристичної діяльності. За результатами такого огляду пропонується:

1. Зробити пошук наукової статті у фаховому журналі, яка присвячена туристичній діяльності. Проаналізувати та вивчити структурну будову статті, її складові та вимоги, що висуваються.

2. На базі проаналізованої статті написати тези конференції. При цьому визначивши в чому є принципові відмінності.

За результатами роботи представити у звіті тези статті, а у додаток занести статтю в оригіналі.

Обсяг роботи 2 – 3 стор.

РОЗДІЛ 3 РОЗРОБКА ТУРИСТИЧНОЇ ПОСЛУГИ. ПРИРОДНІ РИЗИКИ

3.1. Розробка туристичної послуги та її грошова оцінка

На підставі наявної інформації, яка пропонується туристичними фірмами зробити спробу самостійна проаналізувати та розробити туристичний маршрут подорожі. Цей маршрут треба представити, враховуючі наступні вимоги:

1. Вказати країну, напрям туристичного маршруту, термін перебування в країні.
2. Зробити порівняння грошової оцінки бюджетної та більш дорогою туристичної послуги.
3. Вказати наявні переваги бюджетної послуги (прорекламувати та дати відповіді на питання «навіщо витратити більше?»)

Роботу можна представити у вигляді презентації або у текстовому форматі. Можна оформити порівняння послуг за допомогою таблиці. Прикладом подачі інформації у табличній формі може бути наступний, табл.1.

Порівняння бюджетної та більш дорожчої послуги у ___ країні

Бюджетна послуга	Дорога послуга
1 день: Маршрут, вартість, екскурсії Переваги	1 день: Маршрут, вартість, екскурсії Переваги
2 день:	2 день:
...
...

Обсяг роботи необмежений, хоча перевага надається стислій подачі інформації, яка повинна бути систематизована та змістовна

3.2. Святкові заходи, які є туристичними маршрутами в країні (протягом року)

По країні, яку ви обрали як об'єкт туристичних подорожей для власних клієнтів необхідно проаналізувати святкові події та спрогнозувати як вони можуть стати туристичною послугою та новим туристичним маршрутом. Необхідно надати відповіді на наступні запитання:

1. Яка культура та субкультура країни, що досліджується (як відпочивають).
2. Які свята та звичаї притаманні країні.
3. Які зі свят весни, літа, осені та зими можна взяти за основу розробки нового туристичного маршруту.
4. Що необхідно знати туристам про ці свята та які реквізити для святкування потрібні.

Робота може бути представлена у вигляді презентації, або текстовому форматі.

3.3. Туристична інфраструктура: міста (події) – бренди країни, яка пропонує туристичну послугу

Проаналізувати країну світу, або Україну в цілому з її туристичною інфраструктурою. Перелічити міста – бренди (відомі у всьому світі) або події – бренди.

Для спрощення викладення інформації відповіді надавати у такій послідовності:

- чим відома країні з точки зору туристичної зони;
- які є історичні пам'ятки культури та їх історія;
- які є визначні події або свята, що проводяться.

Висновки

Список використаних джерел

ДОДАТКИ

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ТАВРІЙСЬКИЙ
ДЕРЖАВНИЙ АГРОТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ДМИТРА МОТОРНОГО ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕСУ**

Кафедра бізнес-консалтингу та міжнародного туризму

**ЩОДЕННИК
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

«Вступ до фаху»

Виконав студент _____ групи

Керівник практики:

Мелітополь, 20_ р.

Щоденник проходження навчальної практики
«Вступ до фаху»

Дата	Зміст виконаної роботи	Підпис керівника
18.05	Ознайомлення студентів з метою та завданнями практики, змістом практичних занять, веденням щоденника. Видача індивідуальних завдань	
19.05-20.05	Концепція розвитку туристичного бізнесу в світу. Презентації на тему «Країна – сфера туризму»	
21.05	Концепція розвитку туристичного бізнесу в Україні. Презентації на тему: «Куточки України – сфера туристичного бізнесу»	
22.05	Ознайомлення з законодавчими документами, які є підґрунтям розвитку туристичного бізнесу в Україні та за її межами. Питання правового поля, які потребують подальшого вирішення.	
25.05-27.05	Посадові інструкції фахівців туристичних підприємств: інструктор – методист по туризму, інструктор з туризму, менеджер з туризму, фахівця з продажу, агент з організації туризму та інш.	
28.05	Наукова бібліотека університету. Бюлетені надходжень літератури в друкованому та електронному вигляді, які можуть бути використані в процесі навчання. Аналітика останніх публікацій з розвитку туристичної діяльності.	
29.05	Знайомство з інет – платформою: «Все про туризм. Туристична бібліотека» http://infotour.in.ua/senin15.htm	
1.06	Види подорожі та мандрівок: сільський туризм, паломницький та релігійний туризм, масовий туризм, подорожі з досягнення рекордів, молодіжний туризм та	

	інш. Підготовка презентацій по напрямам.	
2.06-4.06	Організаційні форми туризму та основні категорії. Цілі туризму. Робота над категоріальним апаратом	
5.06	Турист, як головна складова туристичної діяльності. Права та обов'язки. Психологічний портрет та модель поведінки потенційного клієнта.	
8.06	Туристична інфраструктура (індустрія): перевезення, готельна індустрія, система громадського харчування, розваги та атракціони, страхування та інші фінансові послуги	
9.06	Туристичні послуги, роботи, товари: туристична послуга, стандартизація та сертифікація послуг, тур і туристичний маршрут.	
10.06	Індивідуальне завдання: Розробка туристичної бюджетної послуги. Презентація.	
11.06	Оформлення звіту з навчальної практики	
12.06	Захист звіту з навчальної практики	